

Forfatter: Kidde, Harald

Titel: Udrag fra Jærnet

Citation: Kidde, Harald: "Jærnet", i Kidde, Harald: *Jærnet*, udg. af Knud Bjarne Gjesing ; Thomas Riis , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, isamarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1990, s. 421. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kidde04ny-shoot-idm140608063455264/facsimile.pdf> (tilgået 29. november 2021)

Anvendt udgave: Jærnet

Ophavsret Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen.](#)

- 115 *Staffeldtske Jægere*: generaløjnandt Bernhard Detlev Staffeldt (1752-1818) var i 1814 oberstbefalende over tropperne i Sydnorge – *Konventionen i Moss*: 14.8.1814, hvor Norge anerkendte unionen med Sverige, mens Sverige til gengæld lovede at respektere den norske statsforfatning. – *Wien*: hvor fredforhandlingerne efter napoleonskrigene fandt sted 1814-15 – *den edle O-Si Helena*, hvortil Napoleon forvistes – *den hellige Alliance*: den politisk konservative alliance mellem de sejrende magter efter napoleonskrigene
- 116 *det Ojebrik*: . . . *skönt*: allusion til Goethes *Faust*: »Verweile doch, du bist so schön» Med disse ord forskriver Faust sig til Mefistofeles
- 117 »*Champagneensens*» visé af Frans Mikael Franzén (1772-1847). – *Spencer*: ærmeløst overstrykke
- 121 *Letargi*: sløvhed, (sygelig) glemsomhed.
- 122 *Caesator*: «sælterens» tilnavn til den romerske feltherre Q. Fabius Maximus (d. 203 f.Kr.). – *Bæm*: Boreas, nordenvinden

Andet Kapitel

- 128 »*Borgnans*» . . . *Költbjuff*: danser/eloder. – *Baschik*: hætte med lange flage, som krydses under hagen og bindes i nakken. – *Sejlskebetonupe*: strømpe med mønstret skaft – *sløskede*: uklare, slørede.
- 129 *Fredrika af Baden*: se n.t.s. 19
- 130 »*Det sprang en jængfva*» sangleg, en del af de omtalte sanglege og folkeviser kan findes i *Berättelse öfver en resa i Värmland sommaren 1845 af Ludvig Borgström*, udg. 1915 af Ernst Nygren i serien *Värmland jord och nu*. Her Borgström s. 142. For hjælp med det svenske visestof takkes prof. dr. Bergr R. Jonsson, Svenskt Visarkiv
- 131 *de Festis*: sødsvinskvins Marie-Anguste d. V. (1760-1842), førstedanser ved Pariseroperan. – *Hertug Karls* »*Generöbings*» Hertug Karl II af Braunschweig (1804-73) blev afsat ved en revolution 1830, hvor residensslotet blev stukket i brand, siden søgte han forgæves at genvinde sit hertugdømme – *Jössepöskoen*: Jössehäradspöskä, folkedans fra Värmland kendt for et af høje spring udført af de mandlige dansere. – *Sapphos* *Eliskvshymner*: den græske digterinde S. (f. o. 612 f.Kr.) skrev kærlighedsdigte til sine veninder. – *Theognis*: græsk digter, 540erne f.Kr., hyldede den mandlige skønhed. – *Hippokleides* *Dans*: H. bejlede til Agariste, datter af tyrannen Kleisthenes af Sikyon, men frastødte hende med sin overmodige dans
- 132 *Løjdens Mure*: se n.t.s. 86 – *Thvar jag ar*: sidste strofe af sanglegen *Det sprang en jængfva*, se n.t.s. 130. – *duc d'Alba*: hertugen af Alba, se n.t.s. 86. – *Jern og Død, hvor er din Brod*: jf. 1. Kor. 15,55.
- 133 *Skyttarret*: træ, der efter folketroen yder beskyttelse – *Thomsdagen*: apostelen Thomas' festdag d. 21.12., hvor forberedelserne til julen skulle